Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Department van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjahabela: Lefapha la Thuto

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITI YA 12

LOETSE 2026

SESOTHO PUO YA LAPENG (HL)
PAMPIRI YA BOBEDI (P2)

MATSHWAO: **80**

NAKO: **Dihora tse 2½**

Pampiri ena e na le maqephe a 12.

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

DITAELO LE DIKELETSO HO MOHLAHLOBUWA

1. Bala ditaelo tsena ka hloko pele o qala ho araba dipotso.

2. O se ke wa latella ho bala pampiri yohle. Tadima pele papetla ya dikahare leqepheng la bone, mme o tshwaye dinomoro tsa dipotso tse botsitsweng dibukeng tseo o ithutileng tsona selemong sena. Ha o entse sena, bala dipotso tseo, mme ebe o kgetha tseo o ratang ho di araba.

3. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO TSE THARO, e leng:

KAROLO YA A:	Dithothokiso	(30)
KAROLO YA B:	PALE	(25)
KAROLO YA C:	Tshwantshiso/Terama	(25)

4. Araba dipotso TSE HLANO kaofela: TSE THARO (3) KAROLONG YA A, E LE NNGWE (1) KAROLONG YA B le E LE NNGWE (1) KAROLONG YA C ka mokgwa ona:

   KAROLONG YA A: DITHOTHOKISO
   Dithothokisong tseo o di rutilweng – Araba dipotso TSE PEDI.
   Thothokiso eo o sa e rutwang – O TLAMEHA ho araba potso ena.

   KAROLONG YA B: PALE
   Araba potso E LE NNGWE.

   KAROLONG YA C: TSHWANTSHISO/TERAMA
   Araba potso E LE NNGWE.

5. KGETHO YA DIPOTSO KAROLONG YA B (PALE) LE YA C (TERAMA)

   - Araba dipotso tsa pale le terama tseo o ithutileng tsona FEELA.
   - Araba potso E LE NNGWE E TELELE YA MOQOQO le E LE NNGWE ya dipotso TSE KGUTSHWANE. Haeba o araba potso e telele KAROLONG YA B, o tlameha ho araba dipotso tse kgutshwane KAROLONG YA C. Haeba o araba Potso ya dipotso tse kgutshwane KARAOLONG YA B, o tlameha ho araba potso e telele ya moqoqo KAROLONG YA C. Sebedisa lenanennetefatso le hlakisitsweng leqepheng la 5 ho etsa kgetho ya hao.

6. BOLELELE BA DIKARABO

   - Potso e telele ya Dithothokiso e lokela ho arajwa ka mantswe a 250–300.
   - Dipotso tse telele tsa Pale le Terama di lokela ho arajwa ka mantswe a 400–450.
   - Bolelele ba dikarabo tsa dipotso tse kgutshwane bo tla laolwa ke kabo ya matshwao. Tsepama potsong, mme o se ke wa tswa lekoteng.

7. Latela ditaelo tse hlahang qalong ya KAROLO ka NNGWE ka tlhoko.

8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo ka ha dipotso di nomorilwe pampiring ena ya dipotso.

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

9. Qala KAROLO E NNGWE le E NNGWE leqepheng LE LETJHA.

10. Sebedisa nako ya hao ka mokgwa o latelang:
KAROLO YA A: Metsotso e 40
KAROLO YA B: Metsotso e 55
KAROLO YA C: Metsotso e 55

11. Ngola ka mongolo o makgethe, mme o balehang

LEQEPHE LA DIKAHARE

Dintlha tse hlahisitsweng leqepheng lena di tla o thusa ho kgetha dipotso tseo o ratang ho di araba ntle le ho qobelleha hore o bale pampiri yohle.

ELA HLOKO: Dikarolong tsa B LE C, E NNGWE ya dipotso tse arajwang e tlameha ho ba ya MOQOQO. Ha e NNGWE e lokela ho bay a dipotso Tse KGUTSHWANE. Ha o a lokela ho araba dipotso TSE PEDI tsa mofuta wa moqoqo kapa TSE PEDI tsa mofuta wa dipotso tse kgutshwane

LENANENNETEFATSO

Sebedisa lenanennetefatso lena qetellong ho nnetefatsa hore na efela o arabile dipotso tse hlokehang.

KAROLO	NOMORO TSA DIPOTSO	PALO YA DIPOTSO TSE LOKELANG HO ARAJWA
A: DITHOTHOKISO (*tseo o di rutilweng)* (Potso e telele ya moqoqo KAPA dipotso tse kgutshwane)	1–4	2
A: THOTHOKISO (*eo o sa e rutwang*) (Potso e kgutshwane)	5	1
B. PALE (Potso e telele ya moqoqo KAPA ya dipotso tse Kgutshwane) **KAPA**	6–11	1
C: TSHWANTSHISO/TERAMA (Potso e telele ya moqoqo KAPA ya dipotso tse kgutshwane)	14–19	1
PALO YOHLE YA DIPOTSO TSE LOKELANG HO ARAJWA.		5

ELA HLOKO: DIKAROLONG TSA B le C, nnetefatsa hore o arabile potso E LE NNGWE YA MOQOQO le E LE NNGWE YA DIPOTSO TSE KGUTSHWANE. Ha o a lokela ho araba potso TSE PEDI tsa moqoqo kapa TSE PEDI tsa dipotso tse kgutshwane.

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

KAROLO YA A

Karolong ena o botsitswe dithothokiso tse HLANO (POTSO YA 1–5). Araba dipotso tse THARO feela.

DITHOTHOKISO TSEO O DI RUTILWENG

Kgetha mme o arabe dipotso TSE PEDI feela dithothokisong tseo o di rutilweng selemong sena.
(POTSO YA 1 ho isa ho POTSO YA 4). O TLAMEHA ho araba POTSO YA 5, e leng thothokiso o sa e rutwang.

POTSO YA 1: POTSO E TELELE YA MOQOQO

Bala qotso ena ka hloko, ebe o araba potso e latelang.

TONAKGOLO TSIAME KENNETH MOPEDI – M M Makapa

Qhaqha o qhaqholle qhobane sa Kweneng,
Qala botjha, bopa Qwaqwa e be Seilatsatsi,
Seilatsatsi wa ntate Mohale, hoba moreneng
Ho phela bahale.
Bahale ba lwana ya sedula – matswapong ntwa;
Hlahisa mmala o ka mpeng,
Bontsha hore o morena,
O bontshe Dikwena le Batlokwa
Hore kopano ke matla!
Futsa, o futse ntataomoholo Letlama,
Letlama wa ho tlamahanya tjhabana sa hae
Ka lesika la tholo.
Lesika la tholo ke eng?
Lesika la tholo ha se teele ha le kgaohe;
Teele ke eng ha e se nthwa maaparathethana,
Rona re bapala papadi ya lerumo le thebe!
Ha e letse eba ke kgotso ya Letlama.

Tsiame, qhana katola ya hao o nke leeto,
Ka majwanamabedi boha botle ba naha ya hao;
Qwaqwa naha ya dithaba, dinoka le melapo,
E ntle le botsipasehole ba e babatsa;
Re bona le ka baeti ho eta selemo ho pota!

Tshebediso ya maelana thothokisong ena e totobatsa bokgoni ba moetaepele. Dumellana kapa o hanane le mohopolo ona, o ipapisitse le dikahare tsa thothokiso ena le diketsahalo tsa bophelo ka kakaretso.

Karabo ya hao e be bolelele ba mantswe a 250–300. **[10]**

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

POTSO YA 2

Bala qotso ena ka hloko, ebe o araba dipotso tse e latelang.

THUTO – JM Nkutha

1 Sebetsa sa bophelo seratwa- ke- bohle,
2 Seratwa ke marena le bafo mmoho,
3 Seratwa ke barui le ona mafutsana,
4 O fella kae moo re sa o boneng?

5 Re botsa pheletso ya hao lere la rona,
6 Re batla pheletso ya hao mothusi wa rona,
7 Ke kgale re phapharetsa re o batlisisa,
8 Re bolelle hore na o fella kae.

9 Barutwana ke bana ba a o labalabela,
10 Le mesuwe le yona ha e a ipeha,
11 Baetapele bohle ba a o labalabela,
12 Ba batla bophahamo, sehlohlolo sa hao.

13 Re bona mathata tseleng ya hao,
14 Re teana le dira le metswalle,
15 Re kopana le tlala le lenyora,
16 Re hahamaletse pheletso ya hao.

17 Tsela ke e moqasa e a nyolosetsa,
18 E tletse meutlwa le dihlabahlabane,
19 Bohloko ba metsu bo hlaba pelong,
20 Maoto ke dikinela a dutla madi.

2.1 Bolela bohlokwa ba phetapheto e sebedisitsweng melathothokisong ya 2 le 3 ke bofe? (2)

2.2 Sethothokisi se sebedisitse mantswe a reng 'lere la rona' molathothokisong wa 5. Hlalosa hore lere le amana jwang le thuto thothokisong ena? (2)

2.3 Qolla 'lentswelekgohledi' le sebedisitsweng molathothokisong wa 7. Hlalosa bohlokwa ba tshebediso ya lona temanathothokisong ya 2. (2)

2.4 Hlalosa mehlala e mmedi ya batho ba hlahiswang ba rata thuto melathothokisong ya 2 le 3. (2)

2.5 Sekaseka tshebediso ya mantswe 'Tsela ke e moqasa e a nyolosetsa' a fumanehang molathothokisong wa 17 hore a amana jwang le leeto la ho batla thuto . (2)
[10]

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

POTSO YA 3: DIPOTSO TSE KGUTSHWANE

Bala qotso ena ka hloko ebe o araba dipotso tse e latelang.

KE TLA O ROMELLA DIPALESA – KPD Maphalla

1 Ke tla o romella dipalesa
2 Tse kgubedu le ho feta letsatsi;
3 O tle o tsebe lerato la ka le hlenne,
4 Le lekgubedu, le tuka malakabe.

5 Ke tla o romella dipalesa
6 Tse kgabisang paleisi tsa medingwana.
7 Palesa tse mona tse fihlelwang sewelo,
8 O tle o tsebe o letlotlo ho nna.

9 Ke tla o romella dipalesa,
10 Yona mehaladitwe e nyakalatsang pelo;
11 Ke tla di romella ha le haba madikelo
12 O tle o tsebe ha ke robale ke wena.

13 Ke tla o romella dipalesa nnake,
14 Ke tla o romella dipalesa o sa phela;
15 Palesa tsa lebitla ha di re letho.
16 Di semumu jwalo ka lona lebitla.

3.1 Hlalosa moelelo wa tshebediso ya lentswe ‘sewelo’ molathothokisong wa 7 (2)

3.2 Hlalosa hore na mofuta wa dipalesa o boletsweng moleng wa 2 o qholotsa maikutlo afe ho wena? (2)

3.3 Hlalosa hore tshebediso ya papiso ena ‘Di semumu jwalo ka lona lebitla’ e hlahang molathothokisong wa 20 e totobatsa ntlha efe mabapi le lebitla? (2)

3.4 Fana ka bokgabo bo hlahellang qalong ya ditemanathothokiso. (1)

3.5 Sekaseka molaetsa o fetiswang ke melathothokiso ya 17 le 19. (3)
[10]

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

POTSO YA 4: DIPOTSO TSE KGUTSHWANE

Bala qotso ena ka hloko, ebe o araba dipotso tse e latelang.

KGOPOLO E A LLISA – TM Lethola

Ha ke hopola ba ka botho,
Ke hopola phelo ba rona Basotho,
Ke tse bohloko tsa masisapelo,
Tse tetebetsang ya motho mehopolo,
Ruri ke ferekana mehopolo.

Ha ke hopola ba polasi bophelo,
Tlasa ngwan'a mawatle, Kleinbass;
Moo motho a tsohang ka dialla.
A kgutla ka kgitla a kgukgutha,
Ho qekisa yona tjako le reshene.

Ha ke hopola ba ho sebeletsa leleya,
Moputso wa shome la mekotla ka ngwaha,
Ke hopola le ho dula seteroising.
Ke kgaketswa dirantjana ka kgwedi,
Ruri moya wa ka o a tetebela

Ha ke hopola dikolo tsa teng,
Moo motho a yang lemo di ile,
Lebaka e le ho alosa mohlape.
A kotula masimo masabasaba,
Ruri kgapha di tlala morifi.

4.1 Bolela bohlokwa ba phetapheto e sebedisitsweng melathothokisong ya 1 le 2 ka mantswe 'hopola' (2)

4.2 Hlalosa maikutlo a qholotsehang ho wena ka thothokiso ena. (2)

4.3 Fana ka sepheo sa tshebediso ya kgefutsohare e hlahellang molathothokisong wa 7. (2)

4.4 Fana ka moelelo o otlolohileng wa molathothokiso wa 11. (2)

4.5 Sekaseka molaetsa wa thothokiso ena. (2)
[10]

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

THOTHOKISO EO O SA E RUTWANG

O TLAMEHA ho araba potso ena.

POTSO YA 5: DIPOTSO TSE KGUTSHWANE

Bala qotso ena ka hloko, ebe o araba dipotso tse tla e latela.

FATSHENG LENA – P. M. Ramathe.

1 Lena lefatshe le a nyonyeha,
2 Le, a nyonyeha le nyeunya bokgopo,
3 Le tletse bora le kgaba ka lonya,
4 Fatshe lena le rwetse qwele sa ditshoso.

5 Kajeno ke mantakalatsane re a bapala,
6 Ka boholo le bonyane re se emeng,
7 Kgethollo ke sekgalekgale tlwaelo ya baholo,
8 Mantakalatsane re a takalatsa ha ho kgethollo.

9 Kajeno mehla e fetohile re a ipusa,
10 Maoba re ne re bua ka Mmantsopa setsebi,
11 Kajeno re bua, Boithatelo, mophedisi,
12 Hoba tsa rona diketso ke boithatelo ba pelo ho thabisa.

13 Ke masea ditameneng ho a qhafutsakwa,
14 Motsamao ke matswedintsweke tholwana ya mothamahane,
15 Botjha tholwana bohlokwa sentebale,
16 Puo ke pina ya mehla: Hwenene nkuke.

17 Fatsheng lena la mapalesapelo la masetladibete,
18 Kobo re apere bootswa re apere bofokodi,
19 Bojakane re bo qwaile re bo phephethile,
20 HOBA RE BUSWA KE: Boithatelo: re thabile.

21 Ka mehla ha ke sheba tsa lena ditlhoka,
22 Moya wa ka o haraswana dikoto,
23 Ya me pelo e tlokoma sa lekweba,
24 Moya wa ka o futha sa leqeba.

5.1 Qolla mantswe a re bopelang lehokela temanathothokisong ya 1, o be o fane ka bohlokwa ba tshebediso ya lona. (2)

5.2 Ka mantswe a hao, bolela se hlaloswang ke molathothokiso wa 6 ka mantswe ana ‘Ka boholo le bonyane re se emeng,'. (2)

5.3 Bohlokwa ba tshebediso ya mabitsomararane a sebedisitsweng molathothokisong wa 17 ke bofe? (2)

5.4 Fana ka sepheo sa tshebediso ya kgefutsohare molathothokisong wa 11? (2)

5.5 Hlalosa sehalo se ikutlwahatsang thothokisong ena yohle. (2)
[10]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 30

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

POTSO YA 6: POTSO E TELELE YA MOQOQO

TUTUDU HA E PATWE- Mathene Mahanke

Hangata bophelong batho ba botswa ba lefufa le tsamayang le lehloyo haholo ha ba bona batho ba bang ba itshebeletsa ka boikitlaetso le botshepehi. Dumellana kapa o hanane le mohopolo ona o itshetlehile ka ditaba tsa pale ena.

Moqoqo wa hao e be wa bolelele ba mantswe a 400–450. **[25]**

POTSO YA 7: DIPOTSO TSE KGUTSHWANE

TUTUDU HA E PATWE – Mathene Mahanke

Bala qotso ena ka hloko o nto araba dipotso tse e latelang. Hopola hore dipotso di itshetlehile qotsong le dikahareng tsa buka yohle.

TEMA YA A

Dibeke di se kae tse fetileng Lefapha la Thuto le ne le ntse le potoloha le dikolo. Ba ile ba ba ba fihla le hona mona Sedibeng. Ba fihla e le Labohlano hoseng. Ba hla ba wa hodimo sa pula e mona e bitswang bojabotsheha; empa ba makala haholo ha ba fumana sekolo se hlwekile tlhweko, mme ho kgutsitse; mantswe ho utlwahala a matitjhere feela dihlopheng ka ho fapana. Le ha eba ba ne ba ka lakatsa ho ikgakanya, ena phetoho e ne e se eo motho a ka iphapanyetsang yona. Ba botsa he, mme ba arajwa.

“Maqalong a monongwaha re fumane matitjhere a mabedi a matjha. Ho bona ho na le ya bitswang monghadi Tutudu. Diphetoho tsena di tswalwa ke ho fihla ha hae mona.”

“Ha se elwa eo ho thweng le ne le sa dumellane ka yena?” “Ke yena eo lekgotla la sekolo le neng le sa batle ho mo amohela, monghadi.” Ralefapha a raoha setulong, a kgorohela Tselapedi, a mo tshwara ka letsoho, a le tsokotsa motsotso o molelele. Ka mora moo ba tswa ba salane morao ho potoloha le dihlopha. Tselapedi a hla a toba sehlopheng sa leshome le motso o mong, empa Ralefapha a kopa hore ba qale sehlopheng sa borobedi, ba nne ba nyolohe jwalo ka tsona. O ne a hlile a batla ho nnetefatsa hore phetoho eo a e bonang e anetse sekolo kaofela. Ao, a hla a natlaila Tselapedi, motho a itshepile. Tjhe, a se ke a phoqeha hobane hohle moo ba fihlileng e ne eka kgale ba lebelletswe. Hoba ba phopholetse tsohle tseo ba lakatsang ho di tseba Ralefapha a kopa ho bona matijhere ka nako ya kgefutso ya bobedi.

7.1 Bolela se sa tlwaelehang se ileng sa hlokomelwa ke ba lefapha la thuto mohlang ba neng ba etetse sekolo sa Sedibeng. (2)

7.2 Hlalosa sehalo se ikutlwahatsang qotsong e ka hodimo. (2)

7.3 Bolela mabaka a MABEDI ao matitjhere a kgale a Sedibeng a neng a re Tutudu o ba hobosa ka ona. (2)

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

7.4 Dipakeng tsa Tselapedi le Tutudu ke mang eo re ka reng o ne a tlameha ho ba hlooho ya sekolo sa Sedibeng? Tshehetsa karabo ya hao. (2)

7.5 Ke ketso efe ya Thebe e soto e mo hlahisang e le titjhere e se nang boikarabelo? (2)

7.6 Fana ka lebaka le entseng hore Dikgapane a fetohele Thebe malebana le qeto ya bona ya ho senya Tutudu lebitso setjhabeng. (2)

7.7 Setswalle sa Dikgapane le Tutudu se bile le seabo sefe ntshetsopeleng ya poloto pading ee? (2)

MMOHO LE

Bala qotso ena ka hloko o nto araba dipotso tse e latelang. Hopola hore dipotso di itshetlehile qotsong le dikahareng tsa buka kaofela.

TEMA YA B

Dikgapane a dumela, mme jwale ba qala ho buisana: Kopanong ya Sontaha Thebe o tla etsa hore bamemuwa ba natefelwe hoo ba ke keng ba hanyetsa letho leo ba tla le bolellwa. Ho feta moo Dikgapane o tla sebedisa bokgeleke ba hae ho hlalosa ditshotlo tseo Tutudu a sotlang bana ka tsona. O tla be a tswele pele ho bontsha batswadi hore ngwana ya sotlehang kgolong ya hae o fetoha tsotsi le lefa la teronko. E tla re ba sa ile le kgongwana hodimo, Thebe o tla sisinya hore ho hle ho nkwe qeto hona moo e le ho etsa hore batswadi ba tlohe moo ba se ba itlamme ka ho ya leleka Tutudu ntle le nyewe.

Ho ne ho se le motho le ya mong ya ka hopolang hore ba rera tsena. Ka moo ba neng ba buela fatshe. Mme ba bile ba atamelane ka teng batho ba anetse ho kgotsa rato le letjha. Ba hlokometseng hore ke Thebe le Dikgapane bona ba bile ba hla ba qalella ho tsamaisa tsa lerato la mosuwetsana le monna motho. Ha e le bona ha ho le ya mong eo ba mmoneng a feta pela bona. Ba ne ba tadimane ka mahlong, mme ba tshohla taba. Le ha ba se ba kgaohane Dikgapane o ne a ntse a hlophisa le ho kgetha mantswe a tla lokela mosebetsihadi oo. O mpile a ithusetswa ke boroko ba mo potlakela ka baka la ho bo phephetsa ka mothamahane.

7.8 Ho ya ka qotso e ka hodimo, e be lebaka la Thebe la ho rekela bamemuwa dijo le jwala kopanong a neng a e bitsitse ha Dimama ke lefe? (2)

7.9 Diketsahalo tse qotsong di mothating ofe wa poloto? (1)

7.10 Ha o lekola diketso le dipuo tsa Dikgapane o bona e le mophetwa wa mofuta o jwang tshwantshisong ee? Tshehetsa karabo ya hao. (2)

7.11 Sepheo sa mongodi ke sefe ka ho hlahisa Dimama a dumella hore baithuti ba rekelwe jwala? (2)

7.12 Bolela hore ke sefe se totobatsang hore Matsepe jwaloka setho sa komiti ya sekolo ha a na tjhebelopele ka sekolo sa Sedibeng? (2)

7.13 Hlalosa ketsahalo e tsosolosang maemo a tsitsipano ho wena paleng ena. (2)

[25]

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

KAROLO YA C: TSHWANTSHISO/TERAMA

Araba potso E LE NNGWE karolong ena.

Ha o arabile potso ya moqoqo KAROLONG YA B, araba dipotso tse kgutshwane karolong ena. Ha o arabile dipotso tse kgutshwane KAROLONG YA B, jwale araba ya moqoqo.

POTSO YA 8

LEJWE LA KGOPISO – T Letshaba

Hangata bophelong, boteng kapa bosiyo ba tjhelete bo fetola boitshwaro bathong. Dumellana kapa o hanane le mohopolo ona o itshetlehile ka ditaba tsa tshawntshiso ena. Moqoqo wa hao e be wa bolelele ba mantswe a 400–450. **[25]**

POTSO YA 9

LEJWE LA KGOPISO – T Letshaba

Bala qotso ena ka hloko o nto araba dipotso tse e latelang. Hopola hore dipotso di itshetlehile qotsong le dikahareng tsa buka kaofela.

TEMA YA C

PHELEU:	Ho bua nnete, monghadi, le nna ke le tjena ha ke se tsebe hantle sesosa sa moferefere ona hoba ke fumane ho se ho dubehile ha ke fihla mosebetsing mona. Feela ke utlwile eka bang ba basebetsi ba tletleba ka ho nyaolwa mosebetsing ha Tsietsi. Ba re ...
MOHLOUWA:	*(Ha a batle ho utlwa letho.)* O re ba tletleba hore hobaneng ke tebetse Tsietsi mosebetsing? Na ha o shebile hlooho tsee tsa bona di nka hantle na, monna? Hona ho tloha neng ba sunyasunya nko tse tsa bona mererong ya ka? O ba jwetse hore ho tla nkga ho sa bola ha nka tswa mona, mme ka ba fumana ba ntse ba hlodiya jwalo ka pina tsena tsa bona tse fapaneng hlooho.
PHELEU:	Ke a utlwa, monghadi, feela le nna ha ba batle ho mpona. Ba re nna le wena re diyathoteng di bapile. Le jwale e mpile ya eba feela ka mohau wa Modimo hore ke be ke phonyohile ka sobana la mohodu tlhaselong ya bona. Ba re ke a tseba hore hobaneng o tebetse Tsietsi mosebetsing.
MOHLOUWA:	Kgele! O re ba ne ba batla ho o hlasela? Ka nnete ke sebeletswa ke batho ba kulang dihloohong mona!
PHELEU:	Ho jwalo, monghadi, basebetsi ba batla hlooho ya ka le nna.

9.1 Sesosa sa ho halefa ha basebetsi se bakuwe ke eng? Hlalosa. (2)

9.2 Hlalosa hore qotso e ka hodimo e mothating ofe wa poloto. (2)

9.3 Ho latela dipuo le diketso tsa Pheleu o ka re ke sebapadi se jwang? Tshehetsa karabo ya hao. (3)

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.

9.4 Sepheo sa mongodi ke sefe ka ho hlahisa sephiri sa Mohlouwa le Naledi? (2)

9.5 Fana ka sebapadi se neng e le motswalle wa Tsietsi wa popota. (1)

9.6 Hlalosa seabo sa Pheleu molapolotong wa tshwantshiso ena. (2)

9.7 Seholla dipuo tsa Seipati kamora hore a fihlele Naledi a ntsha metsi a pula a neng a entse letamo ka motlotlwaneng wa hae. (3)

MMOHO LE

Bala qotso ena ka hloko o nto araba dipotso tse e latelang. Hopola hore dipotso di itshetlehile qotsong le dikahareng tsa buka kaofela.

TEMA YA D

MOHLOUWA:	Hantlentle o kenwe keng na, moshemane towe?
THAPELO:	Ke itse ha ho lebote, ntate Mohlouwa, seo re batlang ho se tseba ke hore hobaneng o tebetse Tsietsi mosebetsing. (*Eka o hopola ho hong.)* Kapa menyenyetsi ee eo re e utlwang ka mehala ya tjhetjhe ke yona e entseng hore wena le yena le se nwesane metsi?
MOHLOUWA:	(*O mo tonela mahlo*.) O batla ho bua dife na jwale, moshemane?
THAPELO:	O tseba hantle hore ke bua ka eng, ntate Mohlouwa. Ha ho na motho ya sa tsebeng mona hore wena le Nale ...
MOHLOUWA:	*(O mo kena hanong ka potlako.)* E le hore o di nka kae ditsiebadimo tsena tseo o di buang? Hona na o a lemoha hore o ntse o ikenya tshotso dinaleng le ho feta ka ho qapa leshano ka bitso la ka?
THAPELO:	Ke re le tsipasehole e a tseba hore o se o jele tlwae ke ntho ena ya ho robala le basadi ba batho. (*O thetha sehohlola.)* O se ka ya le kgongwana hodimo, mme wa nahana hore ha re tsebe hore ba bang ba bona, le hoja ba sa tsebe ho etsa mosebetsi o tswileng matsoho, o ba hirile kamora hoba o kopanele dikobo ...

9.8 E be qabang e hlahellang temeng e ka hodimo e ka ba le ditlamorao dife tse bosula ho Mohlouwa? (2)

9.9 Hara ditikoloho tsena tse pedi, ya Kgotsong le ya Maokeng ke efe e bileng le tshusumetso e matla semelong sa Naledi? (2)

9.10 Bolela mothinya o sa lebellwang o iponahaditseng kamora hore Thapelo a hlabe Tsietsi malotsana ka kamano ya Naledi le Mohlouwa. (2)

9.11 Na o bona tlholo e fihletswe tshwantshisong? Tshehetsa karabo ya hao. (2)

9.12 Sekaseka ka moo tikoloho ya Kgotsong e nang le kgahlamelo ya boitshwaro kateng ho basadi. (2)

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C: 25
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 80

Thank you for choosing www.ecexams.co.za to download examination documents.